

Izdajatelj: Slovenska tiskovna agencija, d.o.o., Ljubljana, Tivolska cesta 50, v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve, E-mail: desk@sta.si

Odgovorni urednik: Borut Meško, Urednici: Polona Štekar in Maja Cerkovnik

Na spletu: [Slovenija v žarišču](#) * [Eye on Slovenia](#)

STA © STA 2006-2007

Prikaži Št. 17 (12.07.2007) ▼

VRH EU DOSEGEL INSTITUCIONALNI PREBOJ

Voditelji držav in vlad članic Evropske unije so se po dolgotrajnih pogajanjih 23. junija na srečanju v Bruslju dogovorili o vsebini in časovnem načrtu mandata za medvladno konferenco o novi, reformni pogodbi, ki bo zamenjala zavrnjeno ustavno pogodbo EU. Slovenija je po besedah premiera Janeza Janše zadovoljna s kompromisom, saj s sprejetim mandatom EU dobiva vsebino, ki ne odstopa bistveno od besedila ustavne pogodbe. Slovenija je med 18 državami članicami, ki so ustavno pogodbo ratificirale in se je zato v pogajanjih tudi zavzemala za ohranitev čim več njene vsebine.

Medvladna konferenca naj bi bila po napovedih Portugalske, ki je s 1. julijem prevzela predsedovanje iz rok Nemčije, sklicana 23. julija, dogovor o novi pogodbi pa naj bi bil sklenjen na neformalnem oktobrskem vrhu ali najpozneje do konca leta, tako da bi bila ratifikacija končana do volitev v Evropski parlament junija 2009, kakor je opredeljeno tudi v sklepih vrha.

Ena najpomembnejših novosti pogodbe o reformi naj bi bila v skladu z mandatom zlitje dosedanjih pravnih osebnosti v enotno pravno osebnost Evropske unije. Hkrati pa bodo iz novega dokumenta odstranjene izrecne omembe ustavnosti: zastave in himne pa tudi "ministra za zunanje zadeve", ki bo postal "visoki predstavnik EU za zunanje in varnostno politiko", čeprav bo vsebinsko ohranil dvojno funkcijo, opredeljeno v ustavni pogodbi, torej opravljal bo delo sedanjega visokega zunanjepolitičnega predstavnika unije in komisarja za zunanje odnose.

Prav tako bo evropska zakonodaja še naprej sestavljena iz uredb in direktiv, ne pa iz zakonov in okvirnih zakonov, kot je predvidevala ustavna pogodba. Odstranjena je tudi izrecna omemba primarnosti evropskega prava, ki jo je zamenjala referenca na obstoječe običajno pravo v okviru Sodišča Evropskih skupnosti. Evropski svet naj bi imel po novem stalnega predsednika z dveipolletnim mandatom, ki je lahko enkrat obnovljen.

Glede zahteve Poljske po spremembi sistema glasovanja dvojne večine, ki ga je predvidela ustavna pogodba, z odločanjem po formuli kvadratnega korena, so na vrhu sprejeli kompromis, da se z dvojno večino počaka do leta 2014. Do takrat naj bi veljal sistem odločanja s kvalificirano večino po Pogodbi iz Nice, z možnostjo aktiviranja tega mehanizma do leta 2017, čeprav naj bi nova pogodba začela veljati leta 2009.

PREMIER JANŠA: REZULTAT VRHA ČISTI TEREN ZA PREDSEDOVANJE SLOVENIJE

Predsednik vlade Janez Janša je po zasedanju Evropskega sveta rezultate tokratnega srečanja ocenil kot dobre, za Slovenijo še posebej, ker na nek način čisti teren za slovensko predsedovanje uniji v naslednjem letu. V skladu z dogovorom bo portugalsko predsedstvo medvladno konferenco sklicalo predvidoma 23. in 24.

"Treba si je vzeti čas," je minister dr. Rupel povzel razpravo ministrov, a hkrati poudaril, da je vodilo pogovorov v tem vmesnem času načrt odposlanca ZN Marttija Ahtisaarija o nadzorovani neodvisnosti. Možni so popravki v smeri krepitev pravic Srbov na Kosovu, kar bi vodilo v nekakšen predlog "Ahtisaari plus", ne pa "strateški popravki", je pojasnil. Ob tem je ocenil, da unija spreminja politiko pri reševanju kosovskega vprašanja, in sicer gredo spremembe v smeri prevzemanja večje odgovornosti povezave v primerjavi z ZDA. Opozoril je še, da ohranjanje statusa quo na Kosovu pomeni grožnjo mednarodnemu miru in varnosti.

DEJAVNOSTI MINISTRA V OKVIRU EU

Minister dr. Rupel na zasedanju Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose

Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel se je 18. junija udeležil rednega mesečnega zasedanja Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC) v Luksemburgu, na katerem so skušali doseči napredek v pogajanjih o časovnem načrtu in vsebini reforme pogodb Evropske unije.

Izhodišče za razpravo je bilo pet sklopov vprašanj, ki jih je članicam zastavilo nemško predsedstvo. Gre za vprašanja oblike nove temeljne pogodbe; terminoloških sprememb v njenem besedilu, omembe simbolov in primarnosti evropskega prava; enotne pravne osebnosti EU; statusa Listine o temeljnih pravicah; posebnosti Skupne zunanje in varnostne politike ter odprave obstoječe tristebne strukture.

Vodja slovenske diplomacije je tedaj dejal, da si Slovenija "močno želi, da bi bila pogajanja o reformi EU končana do konca letošnjega leta", saj je potrebno zagotoviti dovolj časa za izvedbo ratifikacij v državah članicah še pred volitvami v Evropski parlament leta 2009.

Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel (v sredini) ter nemški in portugalski kolega, Frank-Walter Steinmeier in Luis Amado, na zasedanju GAERC. (foto: BOBO)

Julija, kjer se bo tudi začelo delo na besedilu nove pogodbe. Kot je še dejal slovenski premier, se pričakuje, da naj bi konferenca končala delo najkasneje do konca letošnjega leta, pri čemer naj bi bila prva vsebinska razprava že na oktobrskem neformalnem vrhu EU.

S sprejetim mandatom dobiva EU po Janševi oceni "vsebinsko, ki ne odstopa bistveno od besedila ustavne pogodbe". "Vse ključne institucionalne rešitve ostajajo," je poudaril premier. "V pogodbi ostaja ves vrednostni temelj EU," je menil in dodal, da bodo "počiščeni nekateri simbolni elementi in nekatere formulacije omiljene". Tudi kompromis, dosežen s Poljsko, "sami pogodbi ne odvzema ključne teže", je ocenil.

Slovenijo, ki bo predsedovanje uniji prevzela za Portugalsko, čaka po optimističnem scenariju "veselo delovno vzdušje v EU, ker bo glavni problem rešen", je dejal premier. Po pesimističnem scenariju pa se lahko konferenca zavleče v slovenski mandat - formalno to sicer naj ne bi bilo mogoče, glede na dosedanje razprave pa tega ni mogoče izključiti, je sklenil predsednik vlade.

Premier Janez Janša in nemška kanclerka Angela Merkel pred začetkom zasedanja evropskih voditeljev. (foto: STA)

MINISTER DR. RUPEL: BEOGRAD IN PRIŠTINA MORDA NA POGOVORE V BRUSELJ

Zunanji ministri Evropske unije, med njimi vodja slovenske diplomacije dr. Dimitrij Rupel, so se 22. junija ob robu vrha EU v Bruslju v razpravi o Kosovu zavzeli za "bolj odgovorno in resnejše" stališče unije do tega vprašanja. Med čakanjem na odločitev o statusu naj bi tako EU predstavnike Kosova in Srbije povabila v Bruselj na pogovore, "da bi se ta zgodba srečno iztekla", je poudaril minister dr. Rupel. EU namreč skrbi, da bi z odlaganjem rešitve dali prostor "alternativnim rešitvam", je pojasnil.

EU podpira novi osnutek resolucije v Varnostnem svetu ZN, ki predvideva 120-dnevni odlog rešitve statusa Kosova na podlagi predloga nadzorovane neodvisnosti, da bi imeli v Prištini in Beogradu več časa za dogovor. Resolucija bi lahko začela veljati tudi pozneje, če bi tako odločil VS ZN.

KRONOLOGIJA

4. junij, Bratislava - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel se je s slovaškim zunanjim ministrom Janom Kubišem pogovarjal o Zahodnem Balkanu, aktualnih evropskih temah ter o dvostranskem sodelovanju med Slovenijo in Slovaško v času slovenskega predsedovanja EU in slovaškega predsedovanja Svetu Evrope v prihodnjem letu.

6. junij, Ljubljana - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je na delovnem obisku gostil makedonskega kolega Antonia Milošoskega, s katerim sta se med drugim pogovarjala o približevanju Makedonije evroatlantskim integracijam in slovenskem predsedovanju EU.

7. junij, Ljubljana - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je na obisku gostil nekdanjega finskega zunanjega ministra ministra Erkkija Tuomiojo. Glavni namen srečanja je bil pogovor o finskih izkušnjah predsedovanja EU.

9. junij, Dobrovo - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel in njegova avstrijska kolegica Ursula Plassnik sta se ob robu tradicionalnega praznika češenj v Goriških Brdih pogovarjala o medsosedskih odnosih in EU.

13.-15. junij, Washington - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel na delovnem obisku v ZDA, kjer se je med drugim sešel z ameriško državno sekretarko Condoleezeo Rice, svetovalcem za nacionalno varnost Stephenom Hadleyjem in člani obeh domov ameriškega kongresa. V okviru obiska je predstavil prednostne naloge med slovenskim predsedovanjem EU, s sogovorniki pa je razpravljal tudi o čezatlantskih odnosih in pripravah na vrh EU-ZDA v Sloveniji.

14. junij, Ljubljana - Državni sekretar Andrej Šter se je s predsednikom ciprskega parlamenta Demetrisom Christofiasom. pogovarjal o dvostranskih odnosih, aktualnih evropskih zadevah in razmerah na Zahodnem Balkanu.

18. junij, Luxembourg - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel na rednem mesečnem zasedanju Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC); ob robu zasedanja se je sešel s podpredsednikom srbske vlade Božidarjem Djeličem.

19. junij, Luxembourg - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel na uradnem obisku v Luksemburgu. Sešel se je z velikim vojvodo Luksemburga Henrijem ter gostiteljem, luksemburškim kolegom Jeanom Asselbornom, s katerima je govoril o sodelovanju med državama, evropskih temah ter aktualnih vprašanjih v svetu.

22. junij, Bruselj - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel na vrhu EU.

27. junij, Koper - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je v luči priprav na vrh EU - Latinska Amerika in Karibi, ki bo maja prihodnje leto v Limi, na delovnem obisku gostil perujskega kolega Joseja Antonia Garcío Belaundeja.